

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Domini CCCC.XL. perueniens vsque ad D.XVIII. inchoatur
ab Imperio Justini senioris: complectitur Annos LXXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 496. Gelasii Pap. Annus 5. Anastas. Imp. 6. Theodor.
Reg. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14573

vera confessio, neque martyrium infelix decessit inglorius, & postea (vt dicemus) nomen eius est Diptychis est sublatum.

XXIV.

Cyrril. in vita S. Sabae, c. 60. ad Sur. tom. 8. MACEDO. NEVS EPI. COPVS FORITAN. TINOP. OKONO. DOXVS.

Quod vero eius successori Macedonio Theodorus inuit notam subscriptionis Zenonis Enotici: longe aliter rem se habuisse; quae horum temporum scriptor Cyrrillus narrat, edocet; nam ait: Euphemius quidem propter relictam de se sententiam ab Imperatore (id est iustitia!) impie deponitur à seculo restituitur, & in eius locum euehitur Macedonius. Cum in his autem esset Ecclesia; quidemque, qui Euphemium sede expulerant, assensum non sustinuit Elias Episcopus Hierosolymitanus, vt qui eum expulisset prae regulam; Macedonio vero non dubitauit cōmunicare, & cum eo conuenire, vt qui ipse quoque relictam fidem amplectetur: quod quidem non parum ab initio turbauit Imperatorem. haec de Macedonio Cyrrillus: reliqua vero suis locis dicenda.

XXV. DE EX. GENT. IN GALLIAS.

Moritur hoc eodem anno Gundabundus Wandalorum Rex in Africa, regni suum duodecimo inchoato. Abrupit Deus & vita hominem, cum intermissam aliquandiu persecutionem instaurat: hoc namque tempore rursus sanctissimum virum Eugenium Episcopum Carthaginensem exagitat, non ferens eorum virum in locis quibuslibet Wandalicis ditionis licet exilium degere. Quod enim sciret ipsam restituere lapsos ad penitentiam, & stantes ad martyrium roborare, scribere quoque frequenter (vt dictum est ex Gennadio) litteras pastorales: conuictum illud inquit, vt trans mare eum in Gallias amandaret: qui ille delatus, Abigenem incoluit ciuitatem. Haec quidem ex Gregorio Turonensi d. Sed dum sub persecutione ab Hunericō facta ipsam in Gallias missum dicitur, planè fallitur: peruenisse eum namque ad Anastasij Imperatoris tempora, quae de ipso narrat Gelasius Papa ad Episcopos Dardanianos manifestant: Sed & cum Gennadius, dum de eodem agit scribens i. brum illum sub Anastasio Imperatore, adhuc vitā esse suspensum tradat; nullum videtur posse reliquum esse dubium ad haec tempora deuenisse, atque ex Africa in Gallias transfusum esse. Immo & cum idem Gennadius ne quicquam de eius in Gallias relegatione ipse Gallus dicat, planè accidisse videtur porgit eandem S. Eugenium fuisse relegatum in Gallias post scriptam ab eo libellum illum de Scripitoribus Ecclesiasticis: ad eum vt ad hoc tempus, ante tamen obitum Gundabundi, eius in Gallijs referendum exilium sit: etenim qui in locum eiusdem Regis successit Traiamundus, ipso regni exordio pacem cum Catholicis habuit, de omnibus benemeritis.

XXVI.

Greg. Turon. Mirac. l. i. c. 8. DE OBITU S. EUGENII EPISCOPI CARTHAGIN.

Quomodo autem in loco exilij, in ipsa Abigeni ciuitate idem Eugenius diem clausit extremum, idem Gregorius ita narrat: Hic cum magno in saeculo polleret virtutibus, & iam victor de tormentis martyrialibus exisset: tempus vacationis illud praecipue, quod populi occultabatur, mansissimum noscens se martyri Amarantho socium esse futurum (colitur ille martyr in ea, vbi sepultus est, ciuitate) ad eius sepulchrum dirigitur, prostratusq; solo diuissime orationem fudit ad Dominum. Deinde expansis super pectus manibus, spiritum caelo dedit. Qui à Christianis collectum, in ipsa, quam duximus, crypta sepultura mandatum est: haec Gregorius, qui & de miraculis illic editis subiicit narrationem. At de sancto Eugenio satis. Vltus est autem Deus eius exilium in Regem, quem hoc anno ex hac vita subduxit: eum in locum eius successit Traiamundus ipsius germanus, de quo ista Procopius: Gundabundus excessit ex morbo anno regni sui d. odecimo: post quem frater Traiamundus regnum suscepit, vir inuolens sapientie maxime, tum animi magnitudine omnes maiores antecessens: Christianos autem non penitus corporis aut supplicij, vt ille, sed praemij & honoribus omnibus ad deserendam fidem irritauit: non auscultantes vero minime plebebat. Si quis magis criminibus obnoxio vidisset, vero fortunā, seu voluntate, hos non dare praeritorum panis, sed praemij misericordibus, meliorem inducere mentem cogebat. Fuit autem Anastasio Principi amicissimus: haec de Traiamundo Rege Procopius. Sanè quidem S. Fulgentius & ad hunc Regem cum libris scriptis, eum parente meliorem appellat. Huic Traiamundo Theodorici Italix Rex matrimonio iunxit

Procop. de bello Vand. l. i. TRAIAMUNDUS REGENAT IN AFRICA.

fororem suam nomine Amalafidam, vt ex eisdem Theodorici ad ipsam data epistola constat: ad quem extat etiam alia, quae eum antea redarguunt suscipit, licet missa ab eo munera respuat. Sed de eo saepe inferius dicendum erit.

Apud Casiod. h. s. ep. 44.

IESU CHRISTI Annus 496.

GELASII PAP. ANASTAS. IMP. 6. Annus 5. THEODOR. REG. 4.

VI sequitur Christi Redemptoris annus quadringentesimus nonagesimus sextus Consulem habuit Paulum sine collega, idemque Gelasij Papae nouissimus numeratur; hoc enim anno xi. Kalend. Decembris ipsi hae vitae migrasse, habent Indices Vaticanis & Anastasius de Romanis Pontificibus, cum sedisset annos quatuor, menses octo, dies vndeaginti. De eius lucubrationibus illa Gennadius tradit: Gelasius vrbis Roma Episcopus scripsit aduersus Eutychem & Nestorium grande & praclarum volumen, & tractatum diuersarum scripturarum & sacramentorum limato sermone, & aduersus Petrum & Acacium scripti epistolae, quae hodie in Ecclesia venient Catholica: sicut hymnos in similitudinem Ambrosij Episcopi. haec Gennadius de Gelasij Papae scriptis: Sed de his altior percuratio habenda est, cum videlicet qui eiusdem Papae nomine inscribitur liber de Duabus naturis aduersus Eutychem & Nestorium, num ipsius opus dici re vera possit, accuratius differemus. est eius exordium: Necessarium quoque fuit, &c. Scimus in his quidem nobilia complurium Orthodoxorum fuisse ingenia, dum aduersus Nonanres inde sibi arma parantes studio indefesso inire certamen: cum e contra Orthodoxi vnā ferme sententia opus illud Gelasij, eade negarint.

I. GELASII PAP. OBITU.

Gennad. de S. Apt. Eccle. 14.

II.

Gennad. r. vii.

In primis vero inter alios scimus Suffridum in praetatione ad Gennadium praefixa, non esse Gelasij, sed Gennadij & adnotationem illam asseuerare, accidisseque vt quem Gennadius librum misit ad Gelasium (vt ipse testatur) scripti eadem Gelasij nomine editi fuerint. Verum cum Gennadius illos lex libros non aduersus Eutychem, sed Nestorium, se scripsisse tradat, & neque eos ad Gelasium Papam missos dicat, sed opus de Deo sua (vt ait) ad illi dederit; & quodnam illud fuerit, satis sit suo loco superius demonstratum: nihil est, vt lucubratio illa, quae Gelasio tribuitur, Gennadij esse dici possit.

III.

Hieron. de Sc. Apt. Eccle. c. 190. DE GELASIO EPISCOPO CARTHAGINENSIS PALAESTINA.

Sunt praeterea, qui negantes pariter seriationem illam esse Gelasij Papae, eandem tribuant Gelasio Episcopo Caesariensi, cuius merito lem habet S. Hieronymus: quod cum aetate tunc iuuenis esset, ad tempora Nestorij & Eutychemis inpetruisse, atque scripsisse potuerit. At ne id quidem iure affirmari posse videtur, cum ex his, quae dicta sunt superius, duos saltem Episcopos numerari contingat post Gelasium vsq; ad Nestorij & Eutychemis tempora; nempe Ioannem, qui vnā cum Porphyrio Gazensi fundus est legatione ad Acacium Imperatorem; & Eulogium, qui reperitur interfuisse Concilio Diospolitano, vbi Pelagius dolose visus est recantasse palinodiam: qui autem primo loco ibi in Concilio Palaestino nominatur Eulogius Synodo praesidens, Metropolitanum oportuit Palaestinae totius fuisse, nempe Caesariensem Episcopum. Sicigitur nihil est, vt opus illud Gelasio Palaestino quoquo modo possit adscribi.

IV.

DE SCRIP. PRISGELASII CONTRA EUTYCH. ET NESTORIM.

Sunt tamen ad hanc verā nonnulla, quibus probari posse videtur, commentarium illum non esse Gelasij Romani Pontificis. Etenim cum Gennadius scribat, grande volumen à Gelasio editum aduersus Eutychem atque Nestorium: planè dissimile ab eo esse apparet, quod eius nomine fertur perbreue scriptum: Verum non vnum dumtaxat librum; sed quod grande & praclarum opus Gennadius nominat, in quoque libris fuisse paritum liquet.

habet id enim Anastasius Bibliothecarius in libro de Romanis Pontificibus, cum affirmat quinque libros aduersus Nestorium & Eutychem ab eodem Gelasio fuisse conscriptos: cum tamen opusculum, quod Gelasij nomine editum extat, vnius libri peritudo terminetur.

V. GELASII NOMINE SCRIP. A SYPOST. TA. Castiod. de anan. l. 4. c. 8.

Haud autem nouum inauditumque est, vt his ipsis temporibus Gelasij Pape nomine scripta ad altera supponebantur: nam audi Castiodorum locupletissimi num testem, temporisque huius scriptorem: *In epistolas (inquit) redactis sancti Pauli annotationes conscripserat in ipso initio meae lectionis inueni, quae in cunctorum manibus ita celebres habebantur, vt eas a sancto Gelasio Papa vrbis Romae, doctissimi viri studio, dicerent fuisse conscriptas: quod solent facere, qui res vitiosas cupiunt gloriosi nominis auctoritate defendere. Sed nobis ex precedentibus lectionibus diligenti retractatione patuerunt, subtilissimas quidem esse, ac breuissimas dictiones, sed Pelagianum erroris venena illo esse seminata. haec Castiodorus, quibus intelligas id ipsa de eodem libello euenire facile potuisse. Si enim tempore Castiodori Gelasij aequalis, siue ipso Gelasio viuente, huc potius paulo post eius obitum, tantum nefas eggerit, aut est audax haereticorum praesumptio, vt Pelagianum opus Gelasij nomine praenotaret: quid adeo mirandum, si commentariolus ille, de quo est questio, eiusdem nomine inueniatur eodem tempore esse vulgatus?*

C. VI. QV. GELASII VE. RMA. N. AV. CTOR. OPERIS.

Sed est beneficio Dei, vt tibi ostendere possimus, ac velut digito indicare, quisnam auctor eius opusculi Gelasius iste fuerit: Accipies enim id ex his, quae Phorus in Bibliotheca habet his verbis: *Alta Prima Synodi, nempe Nicenae, tribus tomis, auctore Gelasio, quae, inquam, non vere sunt Alta ipsa, sed de rebus gestis in Synodo historia: humiliter namque sermone, sed diligenter tractata, quae in Synodo contigerunt. Haec ipse. Est autem illud ipsum opus non aliud, quam quod Graece scriptum Vaticanam bibliotheca possidet, ab Alphoso Pisano Societatis Lesv professoris in faciem vindicatum in suo, quod addidit, Niceno Concilio. Quoniam autem iste Gelasius vixerit tempore, in eius operis praefatione ipse declarat, dum se exagratum ab Eutychie & haereticis tradit, cum ijdem in ualescerent tempore Basilicis Imperatoris. Cum vero ibidem auctor addat, se eosdem disputando confutasse haereticos Eutychianos, & in exordio libelli illis Gelasij de duabus naturis habeatur ob recentem obortam ea de re controuersiam, se esse opus illud aggressum, vnum eundemque Gelasium vtriusque tractatus esse scriptorem possumus intelligere. Sic igitur cum nomen auctoris, tempus, quo vixit, & quae idem ipse in vtraque scriptura praefatur, in vnum conueniant quae alia de his esse potest ratio dubitandi?*

VII. LAVDA. TOR. EV. GELASII AVCTOR. OPERIS.

Sed & ex nauo, immo profunda potius cicatrice, quae in vtriusque Gelasij operis facie cernitur, vnum omnes cognoscere vulnum vnius eiusdemque Gelasij. At quanam ista? Inspice: Qui Gelasius de duabus naturis opusculum illud scripsit, cum ita se profiteretur se Catholicorum (vt ait) magistrorum testimonia asserre, quibus a se haec confirmat: *smen inter plures sanctorum Orthodoxorum Patrum assertiones, ponit post Magnum Athanasium, ante Gregorium Nyzenzenum, Eusebium Caesariensem, conelatum iam saepe ab omnibus antesignanum Arianorum; eiusque tres sententias ex diuersis locis acceptas refert; quae quidem quam indigna sint Gelasio Papa, nemo non videt, quamquam alienus sit auctor ille ab aliquo Latino scriptore; cum in re tanta nitatur Graecorum dumtaxat auctoritate, vix duobus Latinis ex pluribus in testimonium adductis. Quam vero e contra ea conueniant Gelasio illi a Phorio recensito, cognosce, dum ipse in dicto opere de Niceno Concilio eundem Eusebium Caesariensem plurimum laudet, & titulis Orthodoxo magno viro dignis exornat, atque ab omni Arianae haereticis suspicione vult exemprum, dum ipsum numquam Ario consensisse, non sit veritus asserere, dealbans Aethiorem. Ex qua tam enormi in vultu vtriusque operis perspicua cicatrice, quis vnum eundemque esse Gelasium vtriusque auctorem operis, visa, tactoque (vt ita dicam) admonitus negare vniquam? quem citans Ioannes Romanus Pontifex*

eius nominis secundus in epistola ad Acacium & alios Senatores, absque aliquo titulo Romani Pontificis nominat.

VIII. QVAM. CONTEM. NAT. AV. CTOR. AD. VERRA. RIOS.

Haec autem cum omni ex parte constantia firmaque pietate lais intelligas, exulesque germanum operis auctorem inuenitur: haud tamen nos piger post victoriam infatuare certamen: adeo enim parum facimus hostes, vt non timeamus victoria arma deponere, atque illos sincere armis vri, quae voluim, dareque auctorem opusculi esse Gelasium Romanum Pontificem. It liberaliter indulgendo libet in re ferta cum pacis ludere (pueris sane dixerimus omnes, qui inani studio veritatem oppugnare nituntur, vt potest leues, imperiti, atque prudenti profors experter, sed animo pertinaces, de quorum corde stultitiam virga tantum fugabit) nam cum res sit in tuto, neque hista demus, vllam penitus ex hoc passura sit Ecclesia Catholica detrimentum.

IX.

Potro qui putant ex Gelasij Pape verbis suam ipsorum haereticum confirmari, non sunt Sacramentarij, quos omnes vno icu auctor conficit, dum discretis verbis transubstantiationem panis & vini in Christi corpus & sanguinem adstruit; sed ij, qui eam negant, cum tamen in vtraque substantia Christum inesse confirmant. Verum quomodo in se sacratissima Eucharistia Christi corpus & sanguis, cum ijdem aduersarij inter se haecenus de hoc ipso indefesso certamine altercentur, nec constans permanens eorumdem sit vna sententia, sed pro numero capitum, & pro veritate temporum, variae atque diuersae repetantur: plane a veritatis scopo omnes longius abettrare, cum vna eademque sit semper veritas, intelliguntur.

X.

Sed reddamus hic primum ipsa auctoris verba, quae ijdem exultantes atque pariter insultantes, publico conflictu inuito, aduersus Catholicos tamquam firmisimum arietem induxere. Sunt autem huusmodi, quae vbi attendas: *Certa sacramenta, quae sumimus, corporis & sanguinis Christi, diuina res est, propter quod & per eadem diuina efficiuntur consortes naturae; & tamen esse non desinit substantia vel natura panis & vini. Et certe imago & similitudo corporis & sanguinis Christi in actione mysteriorum celebrantur. Sicut ergo nobis euidenter ostenditur, hoc nobis in ipso Christo Domino sentendum, quod in eius imagine profitemur, celebramus, & sumimus; vt sicut in hanc, sic licet in diuinam transiunt, sancto spiritu perficiente, substantiam, permanente tamen in sua proprietate naturae; sicut illud ipsum mysterium principale, cuius nobis essentiam virtutemque veraciter representant: ex quibus constat proprie permanentibus, vnum Christum, quia integrum verumque, permanente demonstrant. haec auctor a simili argumento deducens de sacratissima Eucharistia ad Christi incarnationem, nimirum quod sicut in illa simul cum speciebus ioncta diuinitate vnum efficitur corpus Christi; ita in ministerio incarnationis Verbo carni unito, vnum idemque factus sit Christus, duarum simul in vna persona naturarum proprietate coniuncta.*

XI. OMNIS. SIMILITUD. VDO. SIMILITUD. IL. QVOD. NERVA. S. DEPS.

At sicut in alijs rebus, ita in his non necesse est, vt similitudo in omnibus aeque respondeat, sed satis sit, si aliqua tantum ex parte conueniat: nam & se eundem Iure consulem, Nullam simile est idem. Neque enim cum in S. Athanasij Symbolo dicitur: *Sicut anima rationalis & caro vna est homo; ita Deus & homo, vnum est Christus.* similitudo ipsa procedit in omnibus, cum re vera eiusmodi comparatio in pluribus reperitur esse dissimilis, quam similis. Et ne longius argumentum petatur: cum ex ea deducere ratione Eutychiani, vna tantum dici debere in Christo esse naturam, sicut dicimus vnam esse hominis humanam naturam, non duas humanas naturas, licet diuersae substantiae, nempe corpus & anima coniungantur, tamen idem auctor aduersus eos pluribus disputans, donec non esse necesse similitudinem in omnibus concordare, vt plane nihil sit, vt quis importune ex ea similitudine ab ipso auctore exigere valeat, in omnibus simile demonstrare voluisse sacrum mysterium Eucharistiae cum incarnationis Verbi & conomia.

XII.

Quis igitur adeo feruus ceteroad illud auctore astrin-

XVI.

XVII.

si velit, ad quod longa disputatione quempiam velle te-
geti neget? Quis item tam austerus Orbilius ab auctore
importunè velit exigere eam vocum proprietatem, ad
quam ipse ea ratione nullatenus voluit obligari, & omni-
nò præfate contempti non in his tantum, quæ obiter di-
cta essent, sed vbi cardo vertitur totius, de qua disputat,
questionis? Proferretur auctor hæc ipsa superius, nempe
negligi vocum proprietatem, cum non de eis principalis
est questio: attendi tunc auctorem, cum aduectus dimican-
tes hostes est de eisdem differendum: *Alud est* (inquit)
quod vsuato loquendi compendio sapè de qualibet rei parte dicimus.
Et totum, quod est, sine dubio profertur. Alud, cum prorsus in hu-
mana remerit atq; audacia, qua sic aliquam partem nuncupare con-
tendit, ut quod totum est, negare molitur; necesse sit pro veritate
certantes, illos qui partem suscipiunt, partemq; conseruunt, etiam
de toto conuincere.

XII. Cum igitur non tractaretur ab auctore ibi questio de
substantia vel accidentibus post transubstantiationem,
quam discretis verbis affirmat, remaneatibus, sed in exem-
plum adductum diuinæ Incarnationis, quod in sacra-
mentis Eucharistia, ex parte saltem, et non ex toto con-
ueniens quis est, qui ex auctorem vocum proprietatem ab
auctore requirit, ad quas ipse nolit assensum: ut præsertim,
vt illa accidentia post transubstantiationem remaneant
speciali vocabulo species dicerentur, non dum essent in Ec-
clesia vsu receptum, quod postea, veniata scholasticæ
questione, reperimus factitari ceptum. Vnde eg. quæ
inquit ab eo quis extorquet vocis proprietatem, ad quam
noluisse tenent, adeo cito exemplo persequitur de illis.
Sic igitur qui dixit in Eucharistia substantiam panis & vi-
ni remanere, absque dubio ipsas dicere voluit, quas nos
magis distinctè dicimus species eiusdem panis & vini, vt
tuncque accidentia continentur. Sed hæc tibi perpicua
magis sicut.

XIV. Intelligas enim ista facilius, si hoc ipsum attendas, quo-
modo nomen substantiæ interdum improprie pro ipsis
accidentibus substantiæ inherenteribus conuenit idem
auctor si velimus esse Gelasium) vsu pare. Agens ipse a-
liquando contra P. Lagianos in epistola data ad Episcopos
Piceni provincie, ait peccato originali substantiam ho-
minis esse deperatam: cum tamen eadem substantia ho-
minis, quæ antea erat, permaneret integra: sed deperatam
tam aut hominis substantiam, cum accidentia ipsa, que
inerant homini tamquam in subiecto, vt originalis iusti-
tia, & alia dona, fuere deperdita, vel immutata: que cum
accidentia sint, adesse & abesse dicuntur substantiæ ho-
minis præter subiecti corruptionem: a seò vt minime
potuerit proprie dici substantiam esse corruptam. Verùm
cum aliquando voluit aliquid exprimerè verè secundum
substantiam fuerit, substantia liter illud agi, dicere con-
suevit, vt in libro de Anachemate, vbi vt verè expri-
mat mortem hominis, eam esse desinit, cum quod e-
rat, substantia liter non esse, vel substantia liter perire di-
citur.

XV. Sic igitur eiusmodi vsu vocum, & ætenti Gelasij di-
cendi phrasi, nihil est, quod adeò mireris, si dixit remanere
in Eucharistia substantiam panis, cum sub nomine sub-
stantiæ intellexerit vsu dicendi de inherere solitis panis
substantiæ accidentibus, quod si verè remanere panem
communem in Eucharistia intellexerit, more suo non
substantiam panis, sed substantia liter panem remanere
dixisset: cum tamen verè non amplius in ea esse com-
munem panem, sed illum transisse in diuinam substan-
tiam, non ibi tantum discretis verbis afficeret, sed in epi-
stola etiam ad Dardaniæ Episcopos scripta, vbi totidem
verbis ait: *Vsalutaris alimonia panis illius, qui de celo descen-*
dit, fideles hunc sumentes ad vitam perducit æternam. hæc ipse:
ex quibus intelligas vnum tantum in Eucharistia, ipsum
fieri substantiam, eamq; diuinam, quam non commu-
nem, sed panem cælestem appellat: sicq; quod ait, ibi re-
manere substantiam panis, vsu dicendi, panis accidentia
intellexisse.

XVI. Porro quis adeò seuerus vicio tribuat, his esse vsus vo-
cibus Patres, antequam vsu venerit, vt eadem sacra sym-

bola specierum nomine dicerentur: Sicut quis remere-
tasse dixerit antiquiores Patres, qui ante Nicenum Con-
cilium in Filij Dei diuinitate insinuanda, eundem colub-
stantialem Pacti dicere prætermiserint, cum nondum ea
vox fuerit vsu recepta, que definitione eiusdem Nicæni
Concilij promulgata est: Noua (omnes sciunt) in Ecclesia
Catholica opus fuit excogitare vocabula, cum hæc etici
prioribus abusi vocibus simpliciter proferti solitis, ex il-
lis suam ipsorum præuam sententiam eborate conati
sunt.

Habes igitur, lector, ex vsu verborum, phrasique di-
cendi Gelasij Papæ & alia eius sententia pertinet denò
stratum, ipsum per substantiæ nomen significare voluisse
accidentium naturam, non autem ipsum communis panis
substantiam, quam amplius non extare, se An diuinam ef-
fectransfam, sententiæ ipsius nuper recitatæ tam ex eo
contra Eurycheti commentario, quàm etiam ex dicta
epistola ad Dardaniæ Episcopos data demonstrant; vt
planè scias nullam accedere veriorum, germanitatem que
interpretationem ad cuiusque auctoris verba atque sen-
tentias, quam que elicitor ex alijs eiusdem auctoris ver-
bis atque le. restijs. Eadem profors est ratio de his, que in
eamdem sententiam afferuntur ex Theodori libro pri-
mo atque secundo dialogorum; de quibus consulas, que
perudissimè in suis Controuersijs assert doctissimus Bel-
larminus, quibus penitus obicit blazerantium & J-
sphemantium ora hæreticorum. Que cum oblatio
cum perfidia referant, frater collega noster Cardinalis
de Perona Archiepiscopus Senonensis, decus & ornam-
tum Ecclesiæ Gallicanæ, & Catholice totius validissimum
fulcrumentum, præstanti virtute scriptorum suorum tam-
quam nouus Daniel fauces Draconis occluderet, cogitque
distrumpi.

Sic igitur iam, pyro, vides lector veri cultor, ipsa in-
gentia tela, acuminata spicula illa, que tantà iactant à in-
sultantes vibrarunt hostes aduersus Catholicam veritatem,
secundum Davidicum illud, in legibus infantium esse
conueria: & tonitrua illa horrendum quiddam obstru-
entia, diraque minantia, in tenuem auram dissilantem
puluerem leuem euasisse (ita quidem, etiam si milles
conuincere possent esse Gelasium scriptoris illius aucto-
rem.) Eiusmodi planè sunt hæreticorum machinæ belli-
cæ, que respectu ipso perterreant, sed nullo negotio dissolu-
untur, cum veritas ipsa validioribus mendacium ictibus
quirit. Insultauit petulans hæresis, instar filie Herodiadis
coram Rege saltantis, præconiumque studuit opprimere
veritatis, cum domestico nostro nos confodere gladio
credidit, testificatione; tanti Pontificis impas suas robo-
rare sententiæ; cum alio qui, velint nolint, eiusdem Gela-
sij scriptis N. quatores vna cum alijs, in quos ipse inuehitur,
hæreticis atque schismaticis, iugiter feriantur, ac penitus
persternantur.

Sed instauris denuò certamen credere nescia hæreti-
corum procacia, eademq; prostrat, sicut audacior tamen
in Gelasij scripta rursum insurgit, vt si possit, eundem
construat fidei Catholica proditorum; calumniariterum
eum querens, a quo se scit vehementius impeti. Sed dum
notaminare conati sunt impijs eiusdem Gelasij con-
tarijs, ipsi sese imperitos esse penitus demonstrant.
Nam audi quælo, quorsam ipsorum temeritas sit pro-
gressa. Extat ipsius Gelasij Papæ decretum, ex quo illi no-
nam venati sunt obiectionem, quàm ipsam redderent. Ho-
rum ipsorum a stipularum errorum: sed quænam ista
fuerint, vt intelligamus, ipsum hic primò integrum re-
dere opus est, quod sic se habet apud Gratianum in tex-
tum:

Comperimus autem, quòd quidam sumpta tantummodo cor-
poris sacripotione, à calice sacri crueri abstinent. Qui procul-
dubio, quoniam nescio quâ superstitione docentur asserere, aut inre-
gra sacramenta percipiunt, aut ab integrè arceantur: quia di-
uisio vnius eiusdemq; mysterij sine grandi sacrilegio non potest pro-
uenire. hæc Gelasij decretum, ex quo inferunt Nouato-
res, necessariò sub vtraque specie communicandum.
Quibus nostri, qui repugnant, Gelasium de sacerdote sa-

XVII.

b. Bern. de sacram. Eucharist. lib. 1. c. 27. cap. 1. Coar.

cap. 17.

XVIII.

cap. 163.

XIX.

De cons. dist. 2. c. 1. compari- mus.

XX.

Gelasij de sacra- mento commu- nicationis lib. 1. c. 1. TRAQUE SPECIE ELVICI- DATVM.

crip-

erificante dixisse, interpretantur. At re vera nullibi de sacerdote sacrificante mentio habetur: ut planè quod generaliter esse dictum apparet, ad sacerdotes minime restringi debere, satis intelligi possit.

XXI.

Reijcimus igitur frigidam eiusmodi, quæ haud indigemus, solutione, qui vnde germanus senus Gelasij verborum accipi possit, habemus. Dum enim ait, eos, qui talia agerent, quidam superstitione teneri, planè occultos illos Manichæos significat, qui ob sectæ superstitionem, sic ipsi cum Catholicis communicare soleant, ne detegerentur hæretici, sed tamen abstinere ab haustu vini, quod hæresis prohiberet. Hanc quidem non esse diuinationem, sed germanam Gelasij decreti sententiam, quæ sanctus Leo habet in sermone quæto habito Quadragesimæ tempore satis aperte docent, his verbis de reatu Manichæorum errores: Cumq; ad legendam infidelitatem suam nostris audeant interesse mysterijs: ita in sacramentorum communione se temperant, ut interdum tuius lateant, ore indigno Christi corpus accipiunt, & sanguinem vero redemptionis nostræ haurire omnino declinant. Quod ideo vestram volumus scire sanctitatem, ut nobis inuiscens, homines ex his manifestentur indicijs: & quorum deprehensa fuerit sacrilega simulatio, notati & puniti, à sanctorum deprehenso sacerdotali auctoritate, pellantur. hæc sanctus Leo.

XXII.

MANICHÆOS INVESTIGAT, INVENTI, & PUNITI GELASII PAPA.

Quod igitur abstinentiæ calicis proderentur penitus Manichæi; idem planè remedium, quæ usus est sanctus Leo, adhibendū putauit esse Gelasius, ut latitantes sub Catholico nomine impios detegeret Manichæos: hincq; est quod subdit, dum sancti decreti rationem affert: Quia diuisio vniuius eiusdemq; mysterij sine grandi sacrilegio non potest provenire, nimirum non sine labe suspitionis nefandæ, illi Manichæis. Obserua enim, non dictum esse, Non potest peccati, sumique, sed, Non potest provenire sine grandi sacrilegio: quod scilicet nemo Catholicorum haustum calicis penitus exhorret, ut Manichæi. Sic ergo ne si Catholici calicem abstinerent, in suspitionem adduci possent hæresis Manichææ; neque si id facerent Manichæi, qui Catholici facerent, haud eo signo detegi possent: prudentissimè quidem S. Leonis insistentis vestigijs Gelasius id prohibens, istud, quod vidimus, sancti decretum. Profecisse eiusmodi Gelasij remedium ad Manichæos perestizandos, planè docent, quæ apud Anastasium Bibliothecarium scripta leguntur, neq; pè Manichæos sub eius Pontificatu inuentos, eiusdemque auctoritate in exilium deportatos, eorumque codices publicè con crematos. Vides, lector, quomodo ignoratione rerum gestarum Nouatores temere ante victoriam consueuerint parare triumphum; sed & perspicis eorum immensa studia quàm facillimè veluti inflatas bullas citò distrumpi.

XXIII.

DISINDECTIO DE ROTASTATE ECCLESIASTICA ATQ; POLITICA.

Sed nec quidem hic finis pugnacis hæreticorum proteritæ, dum ex alijs eiusdem Gelasij Papæ scriptis, aliam rursus captant oppugnantemque regitatis occasionem, quæ iisdem Nouatores rerum secularium vti verbis Gelasij putant, penitus excludi Christianæ religionis Antistes, quibus spiritualium tantummodo præfecturam creditam esse volunt. Sant autem ista verba Gelasij in Ebello, quem de Anathematis vinculo scripsit, illud arguentis, nō esse secularis potestatis de personis Ecclesiasticis indicare; dum hanc politicam atque Ecclesiasticam potestatis distinctionem habet: Enim (inquit) hæc ante aduentum Christi, ut quidam figuratè, adhuc tamen in carnalibus actionibus constituti, pariter Reges existerent & pariter sacerdotes: quod sanctum Melchisedech fuisse, sacra prodit historia. Quod in suis quoque diabolus imitatus est, vapore qui semper quæ diuino cultu conuenirent, sibi tyrannico spiritu vendicare contendit, ut pagani Imperatores idem & Maximi Pontifices decernerent.

XXIV.

generatioe. 1. Pet. 2.

Sed cum ad verum ventum est eundem Regem atque Pontificem, vtrà sibi nec Imperator Pontifici nomen imposuit, nec Pontifex regale fastigium vendicauit: Quamuis enim maxime ipsius, id est, veri Regis atque Pontificis, secundum participationem naturæ, magnificè vtrumque in sacra generositate sumpsisse dicantur, ut simul regale genus & sacerdotale subsistant: at tamen Christus memor fragilitatis humanæ, quo saorum, saluti congrueret, dispen-

satione magnificè temperans, se actionibus proprijs, dignitatemq; distinctu officia potestatis vtriusq; discreuit, suo valens medicinis humilitate saluari, non humana superbiā rursus intercipi: ut & Christiani Imperatores pro æterna vita Pontificibus indigerent, & Pontifices pro temporalium cursu rerum imperialibus dispositionibus viderentur: quatenus spiritalis actio à carnalibus distaret, incursumq; & idò militans Deo minime se negotijs secularibus implicaret, ac vicissim non ille rebus diuinis præsidere videretur, quos esset negotijs secularibus implicatus: ut & modesta vtriusq; ordinis curaret, ne extolleretur verus, suffultus, & competens qualitatibus actionem specialiter professio aptaretur. Quibus omnibus ritè collectis, factu euidenter ostenditur, à seculari potestate nec ligari profus, nec solari posse Pontificem: quo manifestus approbatur, Alexandrinum Patriarcham Imperialem tantummodo sententiam nullo modo potuisse profus absolui, hæc ipse: quæ sunt accuratissimè examinanda, singulaque in his contenta capita certis limitibus distinguenda.

2. Tim. 1.

XXV.

SENTENTIA GELASII DE LYCIDIA.

Per hæc enim in primis insinuare voluisse Gelasium, ipsam secundum Ordinem Melchisedech Regè atq; Pontificem & Dominum dominantium Christum Redemptorem nostrum conseruatum voluisse quam repererat in rebus politicam potestatem, sed certis limitibus circumscriptam, ne factis rebus immisceat, omnes puto percipiunt. Rursum autem ita à politica potestate distinctum Ecclesiasticum statum & auctoritatem factam factam ab eodem Domino nostro relictam, vtracumque hæc sunt Regum, & Regibus ministranda relinquat, eundem Gelasium significare voluisse, omnes æque consentirent. At qui ita voluit vtracumque potestatem ab inuicem omnino esse distigretam, nam quid negauit ciuilem potestatem Ecclesiasticæ subijciendam: minime gentium nam ad eundem Anastasium Imperatorem idem (ut vidimus) Gelasius scribens, hæc de regia potestate Christi sacerdotibus subijcienda: Nos enim filii elumenissime, quod licet prædiles humano generi dignitate, rerum tamen præsidibus diuinarum deuota colla submittit, & de ipso Romano Pontifice hæc inferius: Et si vultis (inquit) generaliter sacerdotibus rellè diuina tradantibus Fidelium conuenire corda submitti; quæ ad magis sedis illius Præsulis consensu est adhibendus, quem cunctis sacerdotibus & Diuinitas summa voluit præminere, & subsequens Ecclesiæ generalis iugiter pietas celebratur.

XXIX.

XXX.

XXXI.

Intelligis ex his, ita distinctam à Gelasio ciuilem & Ecclesiasticam potestatem, ut tamen ciuilis subijciatur Ecclesiasticæ in his, quæ sunt ad Deum, prout inquit S. Apostolus: Omnium Pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur in his, quæ sunt ad Deum. Sub ordinatam subiectamque sibi habeat ad hoc ipsam potestatem Ecclesiasticam politicam præfecturam; & in his, quæ ad hæc pertinent, sacerdotibus illis præcipianturque ius dicant, & eisdem in omnibus moderentur: Nam ad hoc spectat quod idem Apostolus ait: Nescitis, quia angeli indicabimus; quanto magis secularia? Non ergo Gelasius ea distinctione discreuit regiam à Pontificia potestate, ut negaret huic illam esse subiectam: neque cum ait ex Apostoli sententia: Nemo militans Deo implicet se negotijs secularibus, voluit secularium illis inhibuisse ius ad potestatem in his, quæ ad Deum pertinent: non enim sententia Apostoli potuit vetuisse, quæ illorum esse, iudicare nimirum secularia, idem Apostolus tradidit, hæc quo ad iudicium pertinet potestatem.

XXXII.

XXXIII.

XXXIV.

XXXV.

XXXVI.

Quod autem ad temporalium rerum dominium spectat, haud his carere debere Christi Ecclesiæ sacerdotes, prout Gelasius intellexisse, qui quoniam modo redditis Ecclesiarum & oblationes Fidelium in adparitatis debent diuisione distribui, epistolâ s. sua data ad Episcopos Lucanæ, Brutij & Siciliæ, itauit. Nam & quod ad Romanam Ecclesiam pertinet, in diuersis Occidentalis Orbis præuincijs latifundia possedisse, quæ sepe superius dicta sunt, manifestè declarat. Cum igitur neque quo ad ius, neque quo ad res facultates, siue dixerimus temporales, Gelasius quicquam voluerit Ecclesiæ immunitum: reliquum est, ut saluis rebus ac iuribus secularibus, quæ omnia omnino (ut vidimus) in his, quæ ad Deum pertinent, comperunt sacerdotibus, actiones prohibe-

XXXVII.

XXXVIII.

XXXIX.

XL.

XLI.

bita his illa tantum secularis esse dicantur, de quibus ait Paulus Apostolus: Nemo militans Deo implicet se negotiis secularibus. quoniam verò sicut illa cum Patre, tum etiam Canonici iuris interpretes declarant. In reliquis verò, nempe in his, quae sunt ad Deum, vides, quantà vi in ipsum Imperatorem Gelasium ipse se erigat, & sub Rege Gothorum, licet, leges Urbis praescribat, dam Pontifici edita sanctione, vetuit consueta haecenus Lupercalia, nullo ab imperio Rege requisito consensu, vel Placet vrayant accepto.

XXVIII. Quis credere possit, post tot Christianorum Imperatorum edicta aduersus idololatriam sepius lata, postque sanctorum Pontificum ad eamdem extirpandam adhibita studia, viguisse tamen adhuc Romae ad Gelasij tempora, quae fuerit ante exordium Urbis allata in Italiam Lupercalia? Et quis fatris dignè admittat queat, eadem quoque recepta ab hominibus Christianis? Sed & non oblitescat amplius, audiens eadem habuisse defensores Christianos, qui Gelasio illa penitus extirpare conanti restiterint, eosdemque fuisse nobiles Senatores? Aduersus hos autem idem Pontifex acerrimam fruxit Apologiam, quae quod ipse tam nefaria prohibendo statuerat decretum, vt sanctè pieque, sanctum, voluit editum, ne posteritas conuelleret, quod auctoritas Pontificia decreuisset, & edita nobili scriptione firmasset, quam cupienti lectori hic ex Varicano codice editam describendam esse putauimus, erroribus quantum licuit emaculatam; multa enim habet, quae ad rem gestam horum temporum pertinent cognitionem. est autem libelli palam editi eiusmodi inscriptio:

XXIX. Gelasius Papa aduersus Andromachum Senatorem, caeterosque Romanos, qui Lupercalia secundum morem pristinum colenda constituebant. hicille esse videtur Andromachus, vir illustis, homo Christianus, frater Pauli Magistri Officiorum, cuius vice operam vsu ad monendum Acacium Constantinopolitanum Episcopum, idem ipse Gelasius tradidit in Compendio ad eumdem Faustum eius germanum dato, de quo suo loco superius dictum est. Ipse autem apologeticus libellus Gelasij sic habet:

XXX. Sedem quidam in domibus suis, nescientes neque quae loquantur, neque de quibus affirmant, de alijs iudicant utentes, cum se ipsos non iudicant, & velint prius accusare. quam iudicare, ac docere, quam discere, & insiduosus rebus, nec iniustis causis, nec verum ratione quaesitis, quod eis in buccam venerit: inconsideranter effundere, & precipitanter euomere, non veritatis assertionem proferre, sed studio caecologie, quae nesciunt, arguentes: contraque progressi sunt, vt etiam rectè facta malevolentia proposito lacere contentant. Qui si sperent, non precipitent omnino sententiam; sed persequantur ante rebus, loquenda de promeritis. Verum quia nos arguant leges esse conseres in vitij Ecclesia circendū: & a nobis consequenter agnoscat, non tantum corporali adulterij esse peccatum, quod & discuti debet, & iure puniri, sed esse longe maius fornicationis & adulterij genus, quod in quolibet Christiano (quia membrum omnis Christianus Ecclesia est) competenter debeat vindicari. Tantū enim sacrilegium maius est crimen, quam anime fornicatio peior est corporis: nam per animae fornicationem ab ipsius Dei coniunctione disceditur, atque ad immanis spiritus spiritualis adulterij genere transfertur.

XXXI. Quomodo autem non in hanc partem recidit, qui cum se Christianum videri velit, & profiteatur & dicat, palam tamque publice, predicare non horreat, non refugiat, non paucescat, ideo morbos agni, quia daemonia non colantur, & deo Februario non libetur? Vides, ubi hac deliramenta conceperit. Quomodo prauaricator non est, qui in hac blasphemie profanitate incurrit? Quomodo sacrilegus non existimet, qui ab iurata vniu. Dependentiā & potestate, quam confessus est, ad prodigiosa superstitiones & vana signimenta saluatur, secundum Apostolum, longe deteriores res iure, amandandis, consensam veritatem deserere, quam si eam nullatenus credidisset? Quamuis enim ridiculosa sint signenta, quae profertur, tamē ipse affectus & voluntas in crimine est, & professio ac predicatio iure damnanda. Ac per hoc qui in alium sententia damnationis vult sine dilatione profertur, in quo alium iudicat, semetipsum se condemnare cognoscat.

Nam quid enim Pontifex vindicare debet in eos, qui adulterium corporale committunt; & in eos, qui sacrilegium ad est fornicatione & adulterium spirituale gerunt, non debet vindicare? Non ipse Dominus, cum adultera ad eum esset adducta, accusantibus dixit: Si quis vestrum sine peccato est, primus in eam lapidem mittat? Non ait: Si quis vestrum non similiter adu. iter est, sed, Si quis sine peccato est: Quilibet ergo obstritus quous peccato, in alterius peccati reum lapidem non audiat mittere.

Quibus tunc pro sua conscientia discedentibus, mundi Saluator ait: Mulier, ubi sunt accusatores tui? Nemo te condemnauit: Ne ego te condemnabo. Sed vade, vltimus iam noli peccare. Tenes & teneris: virges & virgeri: obstringis & obstringeris; Pontifici disquisitionem flagras, vindictam, depose. Memento in adulterium omne crimen esse proferendum. Nam quid non etiam leges humana dicunt, quod reus reum facere possit? Vestigium vides in oculo fratris, & in tuo trabem non vides? Qui vult hoc accusas, adulterium facit, & corporales adulteros spirituali ad ulter incoget. Certe disquisitionem possit: homo diligens, maturus, religiosus, non vi aliquem in Ecclesia peccare; peccantem cupit discuti, & pena consequenti addici. Quae quae in alium promit, & in te respicit cogit: hoc enim facis, ne signitia Pontifici accusetur, & maculatur Ecclesia. Debet ergo & Pontifici in amittis malefacti sollicitudo & feruor: non desse, & ab omnibus Ecclesia fama purgari.

Sed dico forsitan, te laicum, illum Ecclesia ministrum. Ego grauis crimen exaggerans: Verum dico, nec ego diffidor. Tanto sollicitius examinanda est, quanto magis propinquus est. Tanto magis reus est, quanto in illo ministerio constitutus, & hac facere minime fuisse. Ecce censura non desit: auditum & sic conuictus fuerit, vindicta consequenter adducitur. Age modo, quid vi detet? Nam quid quia in ministerio sacro non es, in plebe sacra non est? An nescis, & te membrum esse Summi Pontifici? An nescis, totam Ecclesiam Sacerdotium vocitatum? Postremo si illeris est, qui accedens ad ministerium Ecclesia delinquit: nunquid & tu reus non es, qui post confessionem veritatis ad prava & peruersa, & profana, & diabolica, quibus te renouari professus es, signenta redieris? Itaque etiam tu post blasphemiam palam publicam, & profusam, a sacro corpore modis omnibus abstinentus es: Non potes enim mensa Domini participare, & calicem demoniorum: nec potes templum Dei esse, & templum diaboli: lux simul & tenebra in te conuenire non possunt. Viderim, v. trum virgas atque compellas in alio malefacti vindicare: tu tamen sceleris tui pondus non potes declinare. Et quando in alio transire crimen non poteris impunitum, tanto quidem iam in te pro verum ratione facere debeamus distendū.

Verumtamen in ipso blasphemis tuis, quibus es iure plebs illis, imperitiam tuam euidenter agnosce. & sicut ait ille, voluntatem habere temeritatis, artem fingendi non habere: cum si te intelligas in illam habere affectum, peruersusque, apertandis propositus, vt tibi materia profusam vana: illis nulla suppeditet, & nec possis astruere quod corpe concupiscis & ore deprimis. Dic mihi, cum saepe quere in Romanis historijs legatur, Luto aut flore, sepius in hoc vrbis exorta pestilentia, & sicca hominum millia degerisse, atque ed frequenter ventum, vt vix esset, vide illis bellisq; temporibus exercit: potuisset ascribi: illo tempore deo tuo Februario minime latuatur? Argetiam cultus hic omnino nihil proderat? Illo tempore Lupercalia non celebrabantur? Nec enim dictum es, hac sacra adhuc illo tempore non capisse, quae ante Romulum ab Euandro in Italiam perhibentur illata, Lupercalia autem propter quid instituta sunt (quantum ad ipsius superstitionis commenta respiciant) Luto secundā Decade loquitur: nec propter morbos inbibendos instituta commemorat, sed propter sterilitatem (vt ei videtur) mulierum, quae tunc acciderat, exoluentiam. Proinde si vel ad hoc ipsum aliquid hoc valeret: hoc intermissio, non morbus acciderit, contra quem Lupercalia reperia pro sunt: sed semina nequaquam generare deberent, pro quarum fecunditate concinnantur in uenta.

Quid dicit vi estis de peste, de sterilitate, de bellorum tempestate continua? nunquid & hoc propter sublata Lupercalia contigerunt? Si autem non propter ipsa vel vitanda, vel curanda Lupercalia sunt prouisa: quid inani turbatione iactamus? Quid Yusticia, quid Aemilia, castragis prouidua, in quibus hominum prope nullus

XXXII. 12am. 8. Quid in eos de lasius, qui cliricorum tantum peccata puniunt da 180. 087. XXXIII

Matt. 7.

XXXIV. DE HIS, QUI SYA EXCV. S. ANT PECCATA QVOD LAI CI SINT.

Fl. Co. 10.

XXXV. CONIV. TAT IM. PIUS EX. RITIBVS IMPIO. RVM.

XXXVI. SCITE KIDAR. QVIT IV. PIOS. BELASTV.

nullo existit: vi bellica necessitate consumerentur. Lupercaliorum fecit offensio, qua longe ante vastata sunt, quam Lupercalia tollerentur: Quando Antiochus Imperator Roman venit, Lupercalia vitique gerebantur: Et tamen pestilentia antea subrepsit, ut toleranda vis fuerit. Namquid per Campaniam Lupercalia gerebantur, qua sublata morbos illic & pestilentiam procrearent? Sed dicitur est: Ad Romanam, tamquam ad caput, omnia pertinet: Et quod hic factum non est, diuersis prouincijs ad eam pertinentibus obfuisse. Cur ergo antequam ad Romanam ista prouincia pertinerent, prater Lupercalia, proprijs epibus floruerunt? Vt sterilitas sit continuata terrarum, Lupercalia sublata fecerunt: an nostrorum merita peccatorum: de quibus olim dicitur est:

Et quicquid Romani meruerunt perdere mores, Sterilitas certe seminariam debuit prouenire, propter quam auferendam Lupercalia instituta iactantur, non sterilitas terrarum, propter quam Lupercalia non sunt instituta.

XXXV. II. PECCATA QUIBUS PRÆSENS SÆCULVM ABVNDAVIT.

Quid in Africa vnde sterilitas? Quid in Gallijs? Lupercalia ista fecerunt, a nostri mores, furta, homicidia, adulteria, iniustitia, iniquitates, ambitiones, cupiditates, pericuria, falsa testimonia, oppressiones miserorum, bonarum equarum impugnatione, maritumque defensionibus: Et in omnibus inuidia peruersitas, postremo (quod supra omnia est) Deo sicut mentes, & sacrificijs, arteiq; magice istam pagam horrenda: Ecce que ceterum totum aduersa & inimica nobis, non Lupercalia, qua sunt pro vestra salute sublata.

XXXV. III. RITOK. QVET. GELASII IN IMP. P. S. AR. GYMEN. T. V. M.

Sed quid dicitis vos ipsi, qui Lupercalia defenditis, & agenda proponitis? Vos eadem non preciatu, vos eorum cultum celebritatemque vilem vulgaremque redditis. Si offensio Lupercaliorum vobis aduersa procurauit, vestra culpa est, qui quod vobis singulariter profuisse putatis, negligentissimi & tam longe impari cultus & deuotione ea dicitis celebranda, quam profanitati vestra celebrare maiores. Apud illos enim nobiles ipsi curabant, & matrona, nudato publice corpore, vapulabant. Vos ergo primi in Lupercalia commisitistis. Satini fuerat non agere, quoniam ea cum iniuria celebrare. Sed deluxisti, venterandum vobis cultum & salutiferum, quem potatis ad viles trinitalesque personas, abiecos & infimos. Si vere ergo profitemini hoc sacrum ac potius excoamentum vobis esse salutare, ipse celebrare more maiorum, ipse cum amicula nudati discerunt, ut rite vestra saluti ludibria peragatur. Si magna sunt, si diuina, si salutifera, si in his vita vestra pendet integritas: cur vos pudet per vos ipsos talia celebrare? Si pudet & Ceterum est: ita ne salutarium est & diuinum & profanum, quod vos ipsi deditis esse fateamini. Nemo religionem proficitur quam per se equi praesens erubescit & refugit. Ipsa verecundia vestra vos docet, et tempore publicum, non salutem, non diuinum cultum, de quo sapiens nullus erubescit, sed instrumenta prauitatum, quibus mens vestra contra sententiam testimonium ferens, quod gerendum proficitur, erubescit implere.

XXXIX. OYE. AGI. SOL. E. B. IN. LUPERCALIBVS.

Castores vestri certe, a quorum cultu desistere potuistis, cur vobis opportuna maria minime praeberunt, ut bionge tempore venient hoc namque cum fumentis, & cinis inopia minime laboraret? An diebus sequentibus hoc superum est ostium? a Deo eductum beneficium est, non Castorum vanapercussio. Dicite nobis, hec Christiani, ne pagani vbi que perfidi, nusquam fideles, vbi que corrupti, nusquam integri, quam vtramque tenere non potestis, quam sibi vtramque contrarium est: dicit, inquam, Lupercaliorum patrouit, & veritate inuitatis ludibria, & cantilenarum curpium defensionibus, digni hac religione, qua obsecratum & flagitorum votibus celebratur: videritis ipsi, quid vobis saluti impendat. Quia varam moribus labem perniciemque proponit. Nec est, quod dicitur, potius hac agendo, & facinora vniuersis que vulgandis deterrere a talibus commisso animos, & pudore reseruari, ne de his pulchra voce canentur, quando (sicut ille ait) non tam deterrere, quam ad monere animos hac ludibria videantur, & sicut ille dicit:

iram atq; animos a crimine somnuu. Ea impudentiores effecti, quo crimine publicato, expositaq; verecundia, nihil superest omnino, quod pudeat, nec habet, quod metuatur publicari, sed iam se fiducialiter exerat, qualis in propulo non per coactionem, sed potius per quamdam letitiam & celebritatem nominum decantata est qualibet illa persona: immo & religione se praestare confidit, ut sine vnde nuntium solemnia celebrantur, quasi criminum decantationibus non coluntur.

profana

Dicite nobis itaque, qui voluntatem profanitati habetis, cuius causas afferre non potestis, qui iudicanda habetis propositum salutaris, quam defendere non potestis: quid dicitur est de facitate, de grandine de turbide, de tempestatibus, varijsq; cladibus, qua pro morum nostrorum qualitate proueniunt? Numquid nam & hac omnia pro sublatis Lupercalijs contigerunt: an in malis moribus castigandis, meritis vtriusque tribuuntur? Sed non mirum est, homines non iudicio diuino vellesita contingere, sed vana superstitione incursum, quibus sua crimina & maleficia cooperiant, auaritiaque calis sita perhibent addibere, & fatalum inducant errorem, uicissitatem, peccandi, facinorag, sua non de cordi proprijs peruersitate procedere, sed celo auctore pendere. Proponit igitur, pro quibus aut submouendum malis, aut promouendum bonis Lupercalia vestra fuerint instituta: & videmus, que illa bona prouenerint, cum Lupercalia gererentur: & que mala successerint, cum Lupercalia viderentur ablata.

Exigite gradum: ad quod vestrum excidium dicitur hoc prodigia fuisse reperta, digni, qui nostrum nescio quod picuam hominijque mixtura compositum, sine vere, sine salute editum celebratur: Si propter pestilentiam submouendam (ut antiquiora prateram) ecce antequam meo temporibus tollerentur, pestilentiam grauem tam in hac Vrbe, quam in agris, hominum pecudumque fuisse, non dubium est. Si pro sterilitate celebrati. Cur in Africa, vel Gallia ista contingunt, vbi nec fuerunt aliquando Lupercalia, nec constat fuisse sublata? Cur nunc Orientis omnium rerum copijs exuberat & abundat, & nec celebratur inquam Lupercalia, nec celebrat? An dicitur, illic nocere, vbi per plurima facula fuerant celebrata, & repente sublata sunt? Videmus ergo si his temporibus, quibus dicitur agitata, & rite ac plena fuit (sicut vobis videtur) deuotione completa sunt, nunquam sanis, nunquam pestilentia profus existerit. Si vero sapienter huiusmodi ad extremum periculi ventum est: apparuit huiusmodi submouendum nihil Lupercalia profuisse, etiam eo tempore, quo sicut dicitur est, ut putatis competentis ordine gererentur, si de singulis quibusque necessitatibus: propter quas dixerit fuisse prouisum, si constitit etiam illa non desisse, vana vana remedia conuocantur esse prosumptio.

Verumtamen cur non hoc etiam experiamini, verum valiant aliquid etiam rite celebrata? Et vos per ludibria ista deservitis, vestrorum more maiorum: vnde diuinam rem & salutarem vobis (vnde dicitur) deuotius celebrando, saluti vestre proficere magis magis, valeat. Numquid cum hac celebrarentur, a Gallis Roma capta non est, & sepelirentur ad extrema quosq; peruenit? Numquid bellum ciuilibus sub hac celebritate non comidit? Numquid Lupercalia decantant, cum Vrbe Alaricus eruerit? Et nuper iam Antiochij & Nicimiri ciuilibus fore subiecta est, vbi fuisse Lupercalia? cur ista non profuerunt? Certe si diuinum est si salutare vobis: cur non per vos ipsi, ut maiores vestri, ista facitis? cur causa vestra saluti minuitur? cur decoloratur: cur deliditur: cur ad vilia quoque deducitur? Quid impatiatur nobis, cum ipse in vobis vobis calcetis? Satis est non vobis, quam contumeliose peragere. Mores certe vestri, si videritis, ut illa videatur, sacrum aliquid quod celebrasset, inflandum esse ducendum. Cur non quod ad vobis cultum redogit per indignas quasq; exequendo personas, competentis inflatione reparatis, ut causa vestra saluti plenius proficere, tractetur? Cur vos pudeat agere, si salutare est si diuinum, quod tractasse, sit dedecus?

Sed, inquit, vbi imaginem ipsius rei non debet moueri. Si profest, si salutare est: cur non imago portus apud vos, & non ipsa sit veritas? Aut si certe nec tum profest, quando ritu integro (sicut dicitur) tractabatur: quid cur erit ista imaginem, cuius nec ipsam profuisse certum est veritatem? Sed dicitur, tot seculis, rem gestam non oportere sceldi: nihil omnino nullis temporibus paganae superstitionis ventilara est, sacrificetur in templo, & in Capitolio profana vanitas celebratur. Cur portionem despondit, & que maiora sunt, praterit? Si plura genera vanitatum multas a seculis profestantur esse sublata: cur portio quantus tempore ventilarum profest auferri? Si temporibus praescribitur: impudenter maioribus vestris, qui cum hac temporis praescriptione non vbi sunt, posse quod superfluum est, & debet emoueri, dum plura & maiora sublata sunt, indicentur.

Sed dicitur, etiam Christianis temporibus hac fuisse: sed etiam illa aliquando Christianis quoque temporibus celebrata sunt. Num quodquam quia sub primis Praefulibus Christiana religio ablata non sunt, ideo sub eorum successibus tolli minime debuerunt?

Multa

XL. I. FATALIS NECESSITAS A PESTILENTIOSIS INDUCITA. XL. II. CONVICTVS CVNCTVS VTRIVSQUE CERTIS RATIONIBVS. XL. III. NON OMNIA A PRAEDICATORIBVS REPRÆHENDENDA. XL. IV.

Multa sunt, quae à singulis Pontificibus diuerso tempore sublata sunt noxia, vel abicilla. Non enim simul omnes in corpore curat medicina languores, sed quod periculosum conspiciat imminere; ne aut materia corporum non sufficiat medicina, aut pro conditione mortalis simul omnia non possit auertere. Quare quale sit vnde agitur: si bonum est, si diuinum, si salubre: merito quandoquidem, tolli non debuit. Si nec salubre, nec diuinum: cum tandem tibi magis est, ut tibi caridius auferatur, quod superstitiosum consistat & vanum: quod certe Christiana profectio non conuenit, manifestum est.

Postremo (quod ad me pertinet) nullus baptizatus, nullus Christianus hoc celebrat: sed soli hoc Pagani, quorum ritus est, exequantur. Me pronuntiare conuenit, Christianis ista perniciosa & fenestra indubitanter existere. Quid me inuisa, si quod profecto dominum inimicum est, à consortibus profectio Christiana pronuntio submouendum? Ego certe absoluiam conscientiam meam: ipsi videant, qui in ista admonitionibus obedire neglexerint. Quod etiam praedecessores meos forsitan scisse non ambigo, & apud imperiales aures hac submouenda tentasse. & quia auditis esse non constat, dum hac mala hodieq; perdurant: ideo hac ipsa Imperia deserunt: ideo etiam nomen Romanum, non renouit etiam Imperialis, vsq; ad extremae quae, peruenit. Et ideo ea nunc remouenda suadeo, quae cum nihil profuisse cognosco, tamquam contraria vere religioni, noxia nobis extitisse pronuntio. Postremo h. de morum perstia praescribendum est: ut praedecessorum, vniuersoq; nostrum administrationis sua reddidit rationem, sicut etiam in publicis dignitatis fieri peruidet. Ego ne negligentiam accusare non auro praedecessorum: cum magis credam forsitan temeritate, ut haec praescriptas tollerent, & quasdam extitisse causas & contrarias voluntates, quae eorum intentiones praepedirent, sicut nunc quidem vos istos abscindere inanis conatus velle perpenditis. haecenus Gelasius in Andromachum.

Profecti autem Romanus Senatus, ut non Luperalia tantum, in quae Gelasius eo modo declamauit, sed etiam quae minoris esse superstitiosae & maioris oblectamentum videri poterant spectacula absterit saltem ad tempus, quae in nouis creatis Consulibus celebri cultu peragi consueuerant, delimita olim ad tollendam idololatriam & superstitionis suspitionem male superinducto Christi nomine, dum quod ex Saluiano diximus: non in Marti vel aliorum deorum honorem, sed ad Christi gloriam eadum celebrari Circensia faterentur, falso praetextu, sed digno velamento obtegentes potius, quam abolentes superstitionem auirant. At rem lucatam saniori iudicio detestantes, serioq; agendam esse censes, aliam longe nobiliore loco Gentilium munerum parauere spectaculi pompam: loco profusa illa impensa fieri solita in editione Circensium, in pauperum fuit vestimenta conuersa, de qua ista Ennodius Ticinensis in defensorio bello habet his verbis: Mentior (inquit) nisi egera agmina aduentum Consulatus vestri in subsidio miseriarum praestolantur. Et enim purpura vestra, quae anni vocabulum nobis datur, subueniente miseris, vestimentorum largitate pellit algorem. Prode iam iterum necessitatibus ferunt auxilium decora Fastorum; & veteri infidelitate deposita, in tali preparatione census dispendia efficiuntur lucra animarum. haec Ennodius.

Haud verò haec parui fuisse momenti: quanta enim haecenus in creatione Consulum, etiam regnauitibus Christianis Principibus, superstitione vigisset, vix quis crederet, nisi fidelissimus testis adesset ista deplorans huius saeculi scriptor, quem reulimus, Saluianus Massiliensis Episcopus, cuius hic iterum sunt verba reddenda: Quid enim (inquit) namquid non Consulibus & pulli adhuc Gentilium sacrilegiorum more pascuntur, & volanti pennae aegritia quaerunt, ac penè omnia sunt, quae etiam quondam Pagani veteres frivola atque irridenda duxerunt? Et cum hac omnia ipsi agant, qui anni nomina tribuunt, & à quibus anni ipsi exordium solum: credimus nobis bene annos posse procedere, qui à rebus talibus ordiuntur? Atque vnam sicut haec propter Consulatus tantum sunt, ita illos tantum incessant, propter quos sunt. Illud est feratissimum & gratissimum, quod dum consensu publico aguntur, bonorum paucissimorum sit crimen omnium: ac si sex singulis vni inaguntur, prope est, ut in omni mundo nullus ei ad. haec Saluianus, talia nefanda deplorans: ex quibus magis perspicue, lector, intelligas iure questum esse Gelasium ob eiusmodi super-

stitutiones à Romanis retentas atq; defensas Romanum esse penitus collapsum imperium, & Romanum nomen abolitum, regnantibus in Occidente Gothis & alijs vbiq; barbaris.

At quae reliqua sunt S. Pontificis monumenta, hic reddamus. Inter alia, quae reperuntur decreta Gelasij, illud fuit, ut qui suum occidissent Episcopum, in posterum indigni proprium habere pastorem, sub vicinioris Episcopi dicecelsi redigerentur. ista Gelasius scripsit 4 ob Scyllacaco geminam eadem Pontificum.

Sub Pontificatu quoque Gelasij (quoto autem eius sedis anno, nescitur) facta est eiusdem Pontificis auctoritate translatione venerandi corporis S. Seuerini Neapolim nobilissimam Campaniae ciuitatem, eamque paucis descriptis Eugippius eiusdem Sancti discipulus. Mirifice enim ciuitas illa studiosa semper fuit reliquiarum sancto-um martyrum & confessorum: non enim satis habuit è proximo accipere S. Ianuarium, & è longè ex Africa eiusmodi ditari thesauris; sed & à Danubij ripis facta pignora S. Seuerini in Italiam delata, à S. Gelasio Pontifice impetrata, quae in praesentem vsq; diem honorificentissimo cultu profectur: cuius gratia videatur locupletem benedictionem Obededem corsecuta, ut licet ille in sua recipiens Arcam Dopini, multiplicibus bonis affluit, ita ciuitas ista recipiens factata Dei templa, ipsa Sanctorum corpora, meruerit semper amplioribus bonis accessibus illustrari. Sed quae pauca de hac translatione scribitur idem Eugippius audiamus:

Illustris femina Barbara* beatum Seuerinum, quem sancta vel litteris cum suo quondam inghli optime nouerat, religiosa deuotione vnerata est: quae post obitum eius antisc: corpusculum Sancti in Italiam cum multo labore perducit, & vsq; ad illud tempus terre nullatenus commendatum, venerabilem presbyterum nostrum Marcianum, sed & eyncliam congregationem litteris frequentibus inuitauit. Tunc S. Gelasij sedis Romanae Pontificis auctoritate & Neapolitano populo exequijs reuerentibus occurrere, in castello Lucullano per manus S. Victoris Episcopi mausoleo, quod praedicta femina condidit, collocatum est: quae celebritate multi languoribus diuersis afflicti, quos recensere longum est, recepere protinus sanitatem. Inter quos quadam venerabilis ancilla Dei, Proessa nomine, cuius Neapolitana, cum grauissimum agritudinis pateretur incommodum, sancti saneris provocata virtutibus in itinere properanter occurrit, & ingressa sub vehiculo, quo corpus venerabile portabatur, statim carnis omnium languore membrorum, Monasterium igitur eodem loco constructum ad memoriam Beati hixit: cuius meritis multi obsequijs demonibus sunt curati, & diuersis obstricti languoribus receperant ac recipiunt, operante Domini gratia, sanitatem: cui est honor & gloria in saecula saeculorum. Habes, egregie Christi minister, commemoratorium, de quo opus efficias cum magisterio fructuosum. haecenus Eugippius, qui scriptum omni hinc eiusmodi de rebus gelis S. Seuerini translationem misit (ut illa epistolae praefatus est) ad Paschasium Romanae Ecclesiae diaconum, cuius ad eundem Eugippium reddita extat epistola: quod quidem viri clarissimi monumentum hic tibi reddidi, gratò accipies animo, cum intelliges hunc illum esse Paschasium diaconum, cuius S. Gregorius in Dialogis miraculum recitat: cuius & extant libri duo de Spiritu Sancto. epistola autem sic se habet:

Domino sancto semperq; derisimo Eugipio presbytero Paschasius diaconus frater in Christo carissimus. Dum Sanctos peritia tua sacundia & oris felicitate, perpendens amaritudines, occupationesq; multiplices peccatorum, te tractare contentum: pudoris iacturam dilectionis contemplatione sustineo. Dixisti commemoratorium, cui nihil possit adgere sacundia peccatorum; & opus, quod Ecclesiae posse vniuersitas recensere, breui reserasti compendio, dum beati Seuerini finitimas Pannoniarum pronicias incolentis vitam moueris, verius explicasti, & quae per illum diuina virtus est operata miracula diuinitus mansura temporibus tradidisti memorie posterorum. Nesciunt facta priorum perire cum saeculo: ut omnes praesentem habeant, & secum quodammodo sentiant commorari, quibus cum relato peruenit lectiois. Et ideo quia tu haec, quae à me narranda poscebas, elocutus es simplicius, explicasti fasidius: nihil adiciendum labori vestro, studio nostro

XLVIII

d. Gelasij

XLIX

TRANS-LATIO CORPORIS S. SEVERINI NEAPOLIM.

Reg. 6.

L. Barbari D. FRAN. I. TIC. NE. S. SEVERINI NEAPOLIM.

II. PASCHA-DIVOR. PAST. EUGIPIUM.

XLV. D. S. SEVERINI NEAPOLIM.

XLVI.

S. Saluianus de vno ind. lib. 6. EXTRA NS. A. LVDO. RVM CON. VRS. R. INVSVM. TAVER. RVM.

S. Ennodius de vno ind. lib. 6.

XLVII.

S. Saluianus de vno ind. lib. 6.

nostro credidimus. Siquidem aliter audita narramus, aliter experta deprimimus. Facilius virtutes magistrorum a discipulis exponuntur (qua suggeruntur crebris concussione docentium) diuini charismatibus inspiratis sanctis bonorum mentibus excolenda.

LII.

1. Pet. 5. & beatus Paulus Timotheo precipit b, formam esse fidelium. Vnde idem Apostolus c iustorum catalogum summam breuitate contexens, ab Abel incipiens, insignium virorum pergit narrare virtutes. Sic & ille fidelissimus Mathathias morti gloriosissimo iam propinquans, filijs suis hereditario iure sanctorum exempla distribuit: quorum certaminibus admiranda celebris excitati, animas suas pro legibus sempiternis sanctitatis seruire contemnerent. Ne paterna liberos sefellit instructio. Tantum enim profuerunt memorati sacra maiorum, vt aperta fide armatos Principes detererent, castra sacrilega superarent, cultus aratorum, demones longe lateq; direrent, ciuitatemq; coronam, gestu decorati preuenirent, splendens patria prouiderent. Vnde & nos ornamentis sponse Christi quiddam fraterno ministerio prouidit gaudemus: Non quo vlti (vt credo) temporibus defuerit clarior vita mortuorum, sed quod domum magni Regis plurimorum vexillatrophaeorum habere conueniat. Non enim vera virtus excluditur numerose viduorum, sed operis successibus eatenus ampliatur. hucusque in codice Paschalis diaconi epitola; quem illum ipsam esse, cuius S. Gregorius in Dialogis meminit, nomen, tempus, locus, & sacra functio docent.

LIII.

De caeteris ab eodem Gelasio rebus gestis haec legantur in libro de Romanis Pontificibus: Huius temporibus inuenti sunt Manichei in vrbe Roma; quos in exilium deportari praecipit, quorum quoque comites ante fores basilicae S. Mariae incendio concremavit. Hic sub Gestis Synodica cum sicut & sub satisfatione libelli purgatum Misenum Episcopum reuocauit, quem & Ecclesiae suae restituit, qui peccauerat in causa Acacii & Petri. Hic fuit amator cleri & auperum & clerum ampliavit. Hic liberauit periculo sanam ciuitatem Romanam. Hic fecit constitutum de omni Ecclesia. Huius temporibus iterum venit relatio h. Graecia, eod quod multa mala facta essent a Petro & Acacio Constantinopolitano. sed dicendum potius horum occasione patrata: nam hi iam pridem decesserant, sicut & antea factum esse constat, quod subdit auctor de Ioanne his verbis: Eodem tempore fugiens Ioannes Alexandrinus Episcopus Catholicus venit Romanam ad sedem Apostolicam: quam beatus Gelasius suscepit cum gloria, cui etiam & secundam sedem praebuit. Sed & quod adiungit de Acacio & Petro tamquam uiuentibus a Gelasio damnatis, procul abhoretet a vero, vbi ait: Ipsi temporibus fecit Synodum, & misit per tractum Orientis, & iterum damnauit in perpetuum Acacium & Petrum, si non penitentes sub satisfatione libelli postulerent penitentiam secundum huius uiratum primae sedis Ecclesiae. hi enim iam damnati erant & uia functi. His addit auctor:

LIY.

Hic dedicauit basilicam sanctae Euphemiae martyris in ciuitate Tiburtina milliario vigesimo ab Vrbededicauit autem & basilicas alias sancterum Nicanari & Eleutherij & Antheae via Lauicana ad fundum in Villa Pertusa. Fecit autem & basilicam sanctae Mariae via Laurentina in fundo Crispini milliario ab Vrbe vigesimo. Hic fecit libros quinque aduersus Nestorium & Eutychetem, qui hodie in bibliothea & archiuo Ecclesiae continentur. Fecit & hymnos in modum beati Ambrosij Episcopi a item duos libros aduersus Arrianum, eam nimirum ratione, quod regnantibus in Italia Gothicis istis, hos uoluit fidei uerae doctrinae confodere, a quibus armorum potentia Catholici populi tenerentur oppressi. Sed addit: Fecit etiam & Sacramentorum praefationes & orationes lauto sermone. & epistolas fidei climato sermone. Multum sub huius Episcopatu clerum creuit. Hic fecit ordinationes duas in vrbe Roma per mensum Februarium & Decembrem, presbyteros triginta duos, diaconos duos, Episcopos per diuersa loca numero sexaginta septem, qui etiam sepulti sunt in basilica sancti Petri apostoli vndecimo Kalendas Decembris. Et post obitum eius cessauit Episcopatus dies septem. haec uero ibi Anastasius.

LIV.

Sicigitur eodem anno, vigesimo octauo mēsis Nouembris in locum Gelasij Papae subrogatus est Anastasius Ro-

manus ex Petro genitus in Regione quinta, Caputurini cognominata: cuius res gestas suis locis dictum sumus. Potius de tempore creationis Anastasij corrigendum est Marcellini Chronicon, cum post annos duos sub Constantino Ioannis Scythae & Paulini eius in sedem ingressum ponit.

LVI.

Eodem quoque anno Palladius Antiochenus Episcopus moritur, cum annos decem se disset: in quo locum eius Flavianus Iupior subrogatur, qui quidem pro Concilio Chalcedonensi aduersus Imperatorem & alios haereticos stetit, cuius rei causa meruit cum alijs Episcopis confessoribus exilium animo constanter subire: sed quando id contigerit, suo loco pluribus dicendum erit. modò uero ex Cyrillo haec pauca de eius Orthodoxa fide promouamus: Postquam autem (inquit) Flavianus quoque, qui post mortem Palladij Antiochenus praesuit Ecclesiae, eadem, quae y, nempe Elias Hierosolymitanus & Macedonius Episcopus Constantinopolitanus, sentiebat, & in reuera ueritate, ratione ingrediebatur: non poterat amplius contineri ira Imperatorum, qui aduersus pietatem solim erat fortissimus, nec sere poterat eorum comordiam; sed efferatus, acris irae percussus, utroq; damnatus exilio, &c. Ac haec de exilio Eliae & Flauiani longè postea contigerunt, quae suo loco dicentur.

FLAVIANVS EPISCOPVS ANTIQCHENVS

LVII.

Eodem ipso anno, nempe post biennium a legatione ad Gundebadam Regem Burgundionum, Epiphanius Episcopus Ticinensis ad Theodoricum Regem Italiae pro Liguriae populis iterum legatione perfunctus, ex hac uita migravit. Rem gestam Ennodius Ticinensis narrat his uerbis: Cum nequum biennio exilio, a desiderata quietis gremio, tamquam a portu cymba illata in tempestate propellitur. Nam in praesentia Ligurum & Labanibus humeris uix serenda tributorum sarcina mactabatur. Rursum ad te, assistentium consolator, aduertit. Doceres frustra reddidisse patrie uices, si illi in solo antio peritantiu non adesses. Et quia apud te nunquam fatigatus es, qui rogauit, suscepisti causam infelicium, & te protinus ad reditu opera praeparasti. Rauennam pro nobis regem rogaturu excurrit. Quanta ibi postquam Galliana insignia effugeret, uincas calis, procellarumq; discrimina, adhuc quasi aut irruerit, aut uelut corpora manitus exuperas: Numquam tibi ad officium animo: cum se moueret quamuis inualida subauxerit: frigus, pluuia, Pado, tempestas, nauigatio, periculum, contraria sine te cito mansio in ripis summis incerti, penè sine terra portus uirtutis tua dulcia fuerunt & gratia successi. Consolatur est de praesentia tua ille eminentissimus haec, qui te uidere ambirent optabat. Exposuisti necessitates nostras aduentanti antequam diceret: & quales uicem habetis: quibus lacrymate compulerunt, docuerunt superata discrimina. Ad istud Principem ingressu est, ita loqui cepit.

POSTVS RIGVS EPISCOPVS TICINENSIS

LVIII.

Soluta, Rex venerabilis, mentis tranquillitate famularum praesentis intellige. Et me ad postulanda necessaria, & vos ad tribuenda uisus informat. Lex tua est, ductor inuicite, misereri iugiter. Tu ante per nostris spem intercessionum in posterum, dum praesentium non restitit, uiam supplicationi nostrae patefecit ad reliqua semper a, ad vos beneficijs fides impetrati. Liguribus tuis largire quod proficiat, tribue quod reponas. Futurorum quaesitum est temporalis indulgentia. Bons Principis mos est cum uirtutibus amare famam, & regnum ita ordinare, tanquam ad stirpis sua posterum transfuturum. Nutantes domini haec tantum, qua accipiunt, diligunt: huiusmodi illa potius, qua demittunt. Sic terribis semina parua committimus, ut multiplicata capiamus: Fecit sine crimine sit replicatum bonis Imperatoris est possessoris opulencia: Concede immunitatem anni praesentis Ligurij: qui eos ab externis, qui supplicat, reddidisti. Quam uirtutem praesentem nauitatem habuerimus, elementa uestra astantes inueroget: nemo illi mentitur, cui seruimus, qui conuincant.

ORATIO EPISCOPVS TICINENSIS

LIX.

Ad haec Principes: Licet nos immanium expensarum pondus indilicet, & pro ipsorum quiete legati uidefinerit maner a largiamur: tamen uis meritum tuorum tractatibus nostris reuenter interuenit. Opus est fieri quicquid immuneris: uincat omne quod praecipit: estimamus enim compendij nostris. Nihil tu quasi ex accidentis deprecari, qui habes in nobis plurima, qua repositas. Duas tamen praesentis iudicacionis fiscalis calculi partes cedeamus, tertiam tantummodo suscipiatur: ne aut arary nostri angustia Romanis patriat maiora dispendia, aut supplicatio tua expectata patrie gaudia non reporter. Taliter praefato Regi egit gratias summus Antistes;

THEODORVS REGVS

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

AD QUO

à que, Vale vicinis, abscipit, & hac Ennodius de legatione...

vinimus, sine moritur, Domino moritur. Sine ergo, vinimus sine moritur...

IESU CHRISTI

Annus 497.

ANASTASII PAP. ANNUS 1.

ANASTASII IMP. 7. THEODORICI REG. 5.

QVADRINGENTESIMVS nonagesimus septimus Christi annus Anastasio Augusto iterum Consule...

Gloriosissimo ac clementissimo filio Anastasio Augusto Anastasio Episcopus.

Exordium Pontificatus mei, primitus oblati populo pacis, pronuntio...

Legatione itaq, fungimur pro Christo, ne cor propter offensionem vel scandalum patiamini publice nominari...

Namq, & praedecessor noster Papa Felix & etiam Acacius illic proculdubio sunt, vbi vnusquisq, iudicantem se potest perdere sui meriti qualitatem...

Presamur itaq, clementiam vestram, vt specialiter nomen taceatur Acacii, & quod multo ex causis scandalum vel offendiculum...

Quatenus vero excessus atq, praesumptione habuerit Acacium, ne clementia tua suggerere per singula fortasse videatur...

Nos vero humiliter supplicantes, controuersiam in Ecclesia remanere nolumus, cum magis vitanda contentio sit...

Hoc tamen praecipue in sinu serenitati tuae, gloriosissime & clementissime filio Augusto, vt cum causa Alexandrinorum...

I. LEGATIO AN ANASTASIO PAP. AD ANASTASII IMP. II. DE NOMINE ACACII AROLENDO. III. I. Cor. 9. Rom. 14.

Phil. 2. Divinum. 1. Par. 28. Eccl. 11. Matt. 9. V. VI. VII. VIII. DE CATSA ALEXANDRINA ECCLESIA.

